

VAN DE ARBEIDSMARKT

Stabilisatie van werkloosheid

'Harde kern' ook bij geografen en planologen

Regeren is vooruitzien. Oog hebben voor het (recente) verleden is daarbij onontbeerlijk. Een ieder die beleidslijnen wil uitzetten, zal daarom ook naar de recente ontwikkelingen moeten kijken. Een jaar na het aantrekken van de eerste stafmedewerker sluit de Stichting Geografenwerk zich bij deze goede gewoonte aan: De Stichting is een landelijke belangenorganisatie die zich het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van afgestudeerde geografen en planologen ten doel stelt. Onder het motto van een terugblik met het oog op de toekomst gaat hier de aandacht uit naar de vraag hoe de werkloosheid onder geografen en planologen zich in het afgelopen jaar ontwikkeld heeft.

DRS. W. WESTERVOORDE *

Na een dramatische groei in de eerste helft van de tachtiger jaren bereikte de werkloosheid onder geografen en planologen in 1985 een voorlopig dieptepunt. Sindsdien is het aantal werklozen enigszins afgenomen. Deze daling heeft zich in het afgelopen jaar voor de fysisch geografen doorgezet.

Ten aanzien van de sociaal geografen en de planologen (zie tabel) kan worden geconcludeerd, dat de werkloosheid zich stabiliseert. Het aantal werkloze sociaal geografen en planologen is in juni 1987 nagenoeg gelijk aan het aantal in juni 1986. Tussen mannen en vrouwen doet zich echter een opmerkelijk verschil voor. Terwijl het aantal werkloze mannelijke sociaal geografen en planologen met 4,7% is gedaald, is de werkloosheid onder hun

vrouwelijke vakgenoten met 17% gestegen. Hierdoor is het aandeel van de vrouwen in de totale werkloosheid onder sociaal geografen en planologen flink toegenomen.

Deze stijging is waarschijnlijk een gevolg van een zich wijzigende verhouding tussen het aantal mannelijke en vrouwelijke afgestudeerden. Doordat er in vergelijking met voorgaande jaren relatief meer vrouwen afstudeerden, is de vrouwelijke beroepsbevolking in verhouding sneller gegroeid. Ondanks de voorkeursbehandeling, die vrouwen momenteel in het personeelsbeleid van vele organisaties genieten, komt deze snellere groei toch ook in de werkloosheidscijfers tot uitdrukking.

Een aanzienlijk aantal geografen en planologen is met succes op de arbeidsmarkt actief geweest. Op grond van de beschikbare informatie kan echter niet worden aangegeven in welke functies deze mensen terecht zijn gekomen. In ieder geval is wel duidelijk dat de voor de geografie en planologie traditionele werkvelden (onderwijs en onderzoek binnen diverse overheidsinstanties) steeds meer aan belang inboeten en dat functies in de sfeer van de marketing en de voorlichting en public relations belangrijker worden.

Teneinde meer zicht te krijgen op de werkvelden, waarop geografen en planologen emplace vinden, is op initiatief van de Stichting Geografenwerk onlangs een landelijk onderzoek onder de afgestudeerden van start gegaan. Dit onderzoek levert de Stichting waarschijnlijk waardevolle informatie op. Deze kan zij bij het geven van voorlichting aan studenten en werkzoekenden benutten. Het onderzoek wordt in samenwerking met de diverse geografie- en planologieopleidingen uitgevoerd. In

een situatie, waarin de universitaire instellingen steeds meer oog krijgen voor en marktgerichte werkwijze, is aandacht voor de arbeidsmarkt zeker op zijn plaats. De geografische en planologische instituten onderkennen dit belang.

De totale werkloosheid mag zich in het afgelopen jaar gestabiliseerd hebben of zelfs enigszins gedaald zijn, de duur van de werkloosheid neemt echter nog steeds toe. Zowel voor de fysisch geografen als voor de sociaal geografen en planologen geldt, dat het aantal werklozen die langer dan twee jaar staat ingeschreven, sterk is gestegen (resp. met 10 en 11,5%). Terwijl het aantal langdurig werkloze mannen met 15% is gestegen, is de groep van langdurig werkloze vrouwen juist iets kleiner geworden (een afname van 3,6%). Waarschijnlijk is hier sprake van een verschil in registratiegedrag. Bij een toenemende duur van de werkloosheid wordt de kans op het vinden van een baan steeds kleiner. In die situatie zal men steeds minder geneigd zijn de inschrijving bij het arbeidsbureau te verlengen, als daar geen absolute noodzaak voor aanwezig is. Dit betekent, dat er met name onder de vrouwen verborgen werkloosheid aangetroffen zal worden.

De officiële werkloosheidscijfers tonen duidelijk aan, dat er sprake is van een snel groeiende harde kern van langdurig werkloze geografen en planologen. Op grond van diezelfde cijfers kan echter niet worden aangegeven hoe deze harde kern precies is samengesteld. De arbeidsmarktpositie van deze groep verslechtert bij een toenemende duur van de werkloosheid gestaag. Deze neergaande spiraal kan alleen worden gekeerd indien er maatregelen worden getroffen, die specifiek op de groep van de langdurig werklozen zijn afgestemd. Hiervoor is inzicht in de samenstelling van deze groep nodig. Onderzoek zal daarom uit moeten wijzen hoe het komt dat een aanzienlijk aantal vakgenoten er niet in slaagt op de arbeidsmarkt een baan te verwerven. Voorkomen moet worden dat deze groep de boot definitief zal missen. Dit vergt een gezamenlijke inspanning van de geografische en planologische instituten, de Stichting Geografenwerk, een ieder die zich met het lot van de langdurig werkloze vakgenoten verbonden voelt en niet in de laatste plaats de langdurig werklozen zelf.

TABEL: Geregistreeerde werkloosheid onder sociaal geografen en planologen

Peildatum	inschrijvingsduur (in maanden)				Totaal
	00-05	06-11	12-23	24	
26 juni 86	123	111	142	148	524
28 sept 86	186	83	144	149	562
29 dec 86	183	89	138	156	566
27 maart 87	148	119	112	150	529
28 juni 87	141	106	113	165	525
25 sept. 87	203	94	116	161	564

Bron: kwartaaloverzichten werkloze academici

* Stafmedewerker Stichting Geografenwerk